

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Instructie voor gebruik:

Dit is het formulier voor de beantwoording van de Beleidskompasvragen ten behoeve van internetconsultatie. Per 29 maart 2023 worden bij nieuwe internetconsultaties de antwoorden op de vragen van het Beleidskompas gepubliceerd. Let op dat dit formulier op enkele punten afwijkt van het reguliere Beleidskompasformulier, aangezien dit formulier terugblijkt op de stappen voorafgaand aan de consultatie.

Alle tekstvakken in het formulier dienen te worden ingevuld en vragen mogen niet worden verwijderd. Indien het voorstel een technische wijziging betreft of om een andere reden beleidsarm is, kan bij de vragen die niet van toepassing zijn worden volstaan met het invullen van "n.v.t."

Verwijder de cursief gedrukte tekst na beantwoording van de vragen.

Titel:

(Vul hier de publicatietitel van de internetconsultatie in)

Internetconsultatie Archiefregeling 20XX

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

De Archiefregeling geldt voor alle overheidsorganen en andere organisaties voor zover zij met openbaar gezag bekleed zijn. Dit betekent dat de Rijksoverheid, provincies en gemeenten, maar ook gemeenschappelijke regelingen en privaatrechtelijke organisaties, zoals universiteiten, notarissen, advocaten, deurwaarders of garages die de APK-keuring uitvoeren, zich aan de Archiefregeling moeten houden .

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Binnen de overheid beschikken professionals die werkzaam zijn binnen het Informatie-domein over relevante kennis en ervaring. Daarbij gaat het over een brede kring aan professionals, zoals informatiebeheerders, recordmanagers, gegevensmanagers, ICT'ers, archivariissen en andere professionals die werkzaam zijn bij een archiefdienst.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Ingangsdatum formulier: 1 oktober 2023

De uitwerking van de Archiefregeling is begin 2021 van start gegaan. Belanghebbenden zijn op verschillende manieren betrokken:

- *Stuurgroep Archiefbesluit & Archiefregeling*: De stuurgroep is maandelijks bijeengekomen van maart 2021 tot en met april 2022. Nadien zijn nog enkele voorstellen schriftelijk aan hen voorgelegd en zijn zij in de gelegenheid geweest schriftelijk en mondeling te reageren op de gehele regeling. De stuurgroep bestaat uit een vertegenwoordiging van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, het Nationaal Archief, de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed, de Vereniging Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg, en de Unie van Waterschappen. De stuurgroep bracht advies uit over de voorstellen.
- *Werkgroepen*: voor verschillende onderwerpen uit de regeling zijn werkgroepen georganiseerd. In deze werkgroepen hadden professionals uit de praktijk zitting, zoals archiefinspecteurs, archivariissen, adviseurs informatiebeheer en informatie-architecten. Zij waren afkomstig uit het archiefwezen, Nationaal Archief, Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed, gemeenten, provincies en waterschappen. Op basis van de inbreng van deze werkgroepen zijn voorstellen voor de stuurgroep voorbereid.
- *Klankbordgroepen*: parallel aan de stuurgroepen zijn er klankbordgroepen georganiseerd om inhoudelijke voorstellen in bredere kring te toetsen. Er zijn sessies gehouden over openbaarheid, duurzame toegankelijkheid, fysieke materialen en gebouwen, vervanging en vernietiging. Bij grote belangstelling zijn er meerdere sessies georganiseerd.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het probleem?

Verschillende onderdelen van de Archiefwet worden uitgewerkt in het Archiefbesluit en de Archiefregeling. Omdat de wet wordt gemoderniseerd, worden het Archiefbesluit en Archiefregeling ook vernieuwd. Het wetsvoorstel Archiefwet 2021 is op 17 november 2021 bij de Tweede Kamer ingediend en is in behandeling. De huidige Archiefregeling is een uitwerking van de Archiefwet 1995. De regeling is van toepassing op zowel papieren als digitale documenten. Maar omdat de Archiefregeling uit 'het papieren tijdperk' stamt, zijn veel principes, procedures en eisen nog daarop geënt en sluiten ze niet aan op datgene wat nodig is om digitale documenten duurzaam toegankelijk te maken en te houden. Dat leidt tot veel vragen en een gebrekkige naleving van de Archiefregeling. Bovendien bevat de huidige regeling voornamelijk eisen voor documenten die blijvend te bewaren zijn en worden overgebracht naar een archiefdienst. De Archiefregeling is daarmee gericht op onderzoek en erfgoed, terwijl het belang van de uitvoering van de publieke taak en het afleggen van verantwoording alleen maar is toegenomen.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Er zijn verschillende oorzaken aan te wijzen die relateren aan algemene ontwikkelingen op het gebied van digitalisering. Ten eerste ontvangen, maken en delen overheidsorganisaties steeds meer informatie en via steeds meer en verschillende digitale wegen. Hierbij valt te denken aan e-mail, websites en sociale media. Ten tweede speelt dataficering een rol. Steeds meer en vaker worden documenten op maat samengesteld uit diverse databestanden die ook zelf weer continue worden bijgewerkt door verschillende organisaties. Dit stelt overheidsorganisaties voor uitdagingen op het gebied van informatiebeheer waar een beter passend wetgevend kader voor moet worden geboden. In 2016 heeft de Tweede Kamer met algemene stemmen de motie Segers aangenomen, die de regering oproep om de Archiefwet uit 1995 aan te passen aan de "digitale ontwikkelingen" en de "eisen van transparantie".¹

c) Wat is de omvang van het probleem?

Verschillende partijen hebben gewezen op de noodzaak de Archiefwet, en daarmee ook deze regeling aan te passen. De Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed heeft in recente rapporten gewezen op de gebrekkige staat van duurzame toegankelijkheid van digitale overheidsinformatie.² De Raad voor Cultuur en de Raad voor het openbaar bestuur stelden in 2016 vast dat het informatiebeheer bij de overheid grote tekortkomingen heeft.³ In 2019 heeft de parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslag vastgesteld dat de informatievoorziening gebrekkig was.⁴

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

nvt

¹ Kamerstukken II 2015/2016, 34362, nr. 21

² Zie rapporten *Een demeterende overheid?* (<https://www.inspectie-oe.nl/publicaties/rapport/2005/02/01/dementerende-overheid>), *Beperkt houdbaar?* (<https://www.inspectie-oe.nl/publicaties/rapport/2012/12/20/beperkt-houdbaar>) en *Onvoltooid digitaal* (<https://www.inspectie-oe.nl/publicaties/rapport/2015/11/24/onvoltooid-verleden>).

³ Zie rapport *Het Puberbrein van de Overheid: informatiebeheer in ketensamenwerking* (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/01/10/aanbieding-advies-het-puberbrein-van-de-overheid>)

⁴ Kamerstukken II (2020-2021) 35 510, nr 2.

Ingangsdatum formulier: 1 oktober 2023

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De toepassing van de bestaande Archiefregeling op digitale documenten is lastig, leidt tot veel onduidelijkheid en is vooral gericht op blijvend te bewaren archief. Als de Archiefregeling niet wordt gemoderniseerd zullen digitale documenten niet worden beheerd op een manier waarmee ze toegankelijk en bruikbaar blijven voor de uitvoering van publieke taken, afleggen van verantwoording, het doen van (wetenschappelijk en journalistiek) onderzoek en zal er op termijn erfgoed verloren gaan.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

De Archiefregeling 20XX is een uitwerking van een aantal onderdelen van de Archiefwet 20XX en het Archiefbesluit 20XX, namelijk op de onderdelen duurzame toegankelijkheid, vervanging, migratie, vernietiging en de meldplicht bij incidenten.

De Archiefwet 20XX kent verschillende beleidsdoelstellingen die terug te voeren zijn op de belangen die in de Archiefwet 20XX benoemd worden:

- Het uitvoeren van de publieke taken, alsmede het afleggen van verantwoording daarover;
- Het kennismaken van en het uitoefenen van rechten en plichten;
- Voor onderzoek;
- Als onderdeel van het cultureel erfgoed.

De Archiefwet draagt hiermee bij aan een *openbaarheidsdoelstelling*, zowel nu als in de toekomst, aan een *betrouwbare en transparante overheid*, heeft zo een funderende rol bij het *functioneren van de democratie* en heeft ten slotte een *erfgoeddoelstelling*.

De Archiefregeling draagt bij aan deze beleidsdoelstellingen door te voorzien in eisen op bovengenoemde onderdelen, zodat documenten zo lang als nodig toegankelijk en beschikbaar zijn voor deze doelen en dat kenbaar is wanneer en op welke gronden documenten niet meer beschikbaar zijn. De invulling van de meldplicht bij incidenten (bij beschadiging, verlies, vermissing of anderszins ontoegankelijk worden van documenten) draagt er aan bij dat wanneer er zaken misgaan, de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed goed en snel in positie is om haar toezichhoudende taken effectief in te vullen.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

De Archiefwet, waarvan de Archiefregeling een uitwerking is, heeft 4 belangen, namelijk:

- Het uitvoeren van de publieke taken, alsmede het afleggen van verantwoording daarover;
- Het kennismaken van en het uitoefenen van rechten en plichten;
- Voor onderzoek;
- Als onderdeel van het cultureel erfgoed.

Dit draagt bij aan SDG 16 (Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en bouw op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en toegankelijke instellingen uit) en in het bijzonder SDG 16.6 (Doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instellingen ontwikkelen op alle niveaus).

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

n.v.t.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

n.v.t.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

n.v.t.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

Gevolgen voor archiefvormers

Een gemoderniseerde en verduidelijkte Archiefregeling zal naar verwachting eenvoudiger toe te passen zijn. Ook zal de Archiefregeling beter zijn toegespitst op het beheer van digitale documenten. In de Archiefregeling worden een aantal basiseisen gesteld aan documenten. Dit betekent dat de regeling zich niet alleen meer richt op blijvend te bewaren documenten.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Naast de Internetconsultatie zijn de volgende toetsen voorzien:

- Adviescollege Toetsing Regeldruk
- Toetsing en advisering door de algemene rijksarchivaris
- Uitvoerbaarheidstoetsen voor het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen
- Handhaafbaarheidstoets door de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed.

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Het voorstel is een ministeriële regeling.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

De Archiefregeling houdt op de volgende manieren rekening met doeltreffendheid:
- De Archiefregeling bevat basiseisen ten aanzien van duurzame toegankelijkheid. Op deze wijze draagt de regeling bij aan de verbetering van de informatiehuishouding.

De Archiefregeling houdt op de volgende manieren rekening met het doenvermogen en regeldruk:

- Er is een gelijkheidsbepaling opgenomen, zodat verantwoordelijke overheidsorganen beleidsruimte hebben om te voldoen aan de eisen van deze regeling.
- Bij de bepalingen ten aanzien van duurzame toegankelijkheid is waar mogelijk aansluiting gezocht bij bestaande standaarden en de reikwijdte van aanpalende regelgeving.
- Bij bepalingen over vervanging van documenten is het opstellen van een bestuurlijk besluit vervangen door een procesbeschrijving. Daarmee wordt beoogd de administratieve last van de verantwoordelijk overheidsorganen te drukken.
- In het geval van de meldplicht bij incidenten is beperkte regeldruk voorzien bij de invoering. De verwachting is dat organisaties die onder de meldplicht vallen hier weinig gebruik van zullen maken.
- De Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed is in capaciteit uitgebreid waardoor meer toezicht mogelijk is op de uitvoering.
- Voor de eis betreffende metadata bij overbrenging in art. 2.13 is een overgangperiode van 10 jaar voorzien.
- Bij de Archiefwet 20XX is zijn algemeenheid aangegeven dat bij het voldoen aan eisen ten aanzien van duurzame toegankelijkheid aangesloten kan worden bij natuurlijke momenten, zoals vervanging van systemen. Dit geldt ook voor de eisen ten aanzien van duurzame toegankelijkheid vanuit de Archiefregeling.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

- De afronding van de Archiefregeling is afhankelijk van het tempo van de wetsbehandeling van het wetsvoorstel Archiefwet 20xx.
- Informatiebeheer en archivering zijn de afgelopen jaren meer in de (politieke) belangstelling komen te staan. Er wordt meer in geïnvesteerd, maar het is ook een grote veranderopgave voor veel overheidsorganisaties. De wet en regeling bieden veel ruimte om bij de implementatie aan te sluiten bij natuurlijke momenten in de bedrijfsvoering van overheidsorganisaties. Het risico bestaat dat de uitvoering niet zo snel gaat als wenselijk.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

De Archiefregeling wordt gezamenlijk met de Archiefwet en het Archiefbesluit na 5 en 15 jaar geëvalueerd en kent daarnaast een eigen vijfjaarlijkse evaluatiecyclus.

Gewijzigde veldcode

Gewijzigde veldcode

Gewijzigde veldcode

Ingangsdatum formulier: 1 oktober 2023

Ingangsdatum formulier: 1 oktober 2023